

Föreningen Apertum inbjuder till

OPEN APERTUM 2022

Känslor

Värderingar

Arbetsglädje

Sociala företag

SAMTAL OM KÄNSLOR, ARBETSGLÄDJE, VÄRDERINGAR OCH SOCIALA FÖRETAG

Bruksgården, Degerfors
26 – 28 augusti 2022

Riktiga möten och samtal efter pandemin

Efter mer än två år av pandemi, inställda möten och träffar på nätet har vi nu äntligen möjligheter att träffas och samtala fysiskt. Så Bruksgården i Degerfors öppnar igen sina portar för ett OPEN 2022. Våra digitala ZOOM seminarier har fungerat som vi ser det bra. Inte minst har de varit enkla att arrangera. Nätet är lokalen och de geografiska avstånden försumbara. Men det har samtidigt gjort samtalen lite svårare. Möjligheterna till att gå på djupet försvåras. Vi har i styrelsen diskuterat olika teman för detta OPEN. Vi har landat i fyra olika och delvis sammanhängande ämnen. Som vanligt inleder vi OPEN med att närmare gå igenom programmet. Under slutet av första samtalsdagen kommer vi att ha årsmöte i föreningen (se programmet nedan).

Program

Årets OPEN går som vanligt av stapeln i det vackra Degerfors. Vi håller till på Bruksgården, på gångavstånd från järnvägsstationen. Boendet ordnar man själv på några av de boenden som finns i och kring Degerfors. Se avsnitten Boende och Boendeinformation nedan.

Vi börjar på fredagen 26 augusti efter lunch och räknar med att sluta söndagen 28 augusti vid lunch.

Tänkt program och tider:

26/8 1400	Inledning, planering
1500	Samtal
1730	Årsmöte i föreningen Apertum ¹
27/8 0900	Samtal
1200	Lunch
1300	Samtal forts.
1630	Avslutning för dagen ²
28/8 0900	Samtal
1300	Avslutning

¹ Särskild kallelse och underlag för årsmötet kommer att skickas ut i början av augusti. Förutom medlemmarna, är alla deltagare vid OPEN 2022 välkomna att vara med vid årsmötet.

Om en föreningsmedlem önskar att ett ärende skall behandlas vid föreningens årsmöte skall denne skriftligen meddela detta till styrelsen i så god tid att ärendet kan delges alla medlemmar minst 7 dagar innan själva årsmötet den 26 augusti.

² Kl. 1730 finns det möjlighet att se Degerfors IF spela fotboll i en hemmamatch i Allsvenskan mot Sundsvalls GIF. Den intresserade kontaktar Birgit Hansson, som samordnar inköpen. En biljett kostar 250 kr.

Något om samtalsämnena

Vi har med oss fyra olika ämnen till de tre dagarna.

Det första ämnet handlar om känslor. Frågan som ställs är:

Är vi inne i en "känslornas epok" idag?

Argument grundade på känslor utgör idag en tydlig del av en trend, inslag som också tidigare historiska skeden återkommande visat prov på. Känslargument används i nutiden i hög grad som maktmedel för att tränga undan förnuft och tanke. Så kallade alternativa fakta och rena lögner finns i både diskussioner och debatter. Vi verkar gå mot något som skulle kunna kallas ett känslsamhälle.

Blir verklighetsbeskrivningar och argument grundade på känslor alltmer dominerande i dagens värld, än argument baserade på förnuft och etablerad kunskap?

Politiska samtal världen över kännetecknas idag av starka känslargument. När nås de vanliga samtalen människor emellan av stort känslomässigt innehåll? Vilka sammanhang berättigar med full rätt till känslargument?

Kan man förstå denna utveckling till ett "känslsamhälle" som orsakad av den allmänna samhällsutvecklingen i vår värld?

Vilken betydelse har till exempel politiska ambitioner och den rådande kulturen för att ge övervikt för känslbaserade argument (jämför t.ex. den tidigare Brexitkampanjen). Vad betyder skillnader i värderingar? Vilket betydelse kan ett lands demokratiska traditioner (eller brist på sådana) ha?

Är det kanske utvecklingen av internet som röstbärare/megafoner för snart sagt alla människor på jorden – var och en med sina grunder och motiv - som förklarar detta. Åsiktsyttringar som sedan utnyttjas medvetet av olika slags makthavare för sina egna agendor.

Finns det andra förklaringsgrunder? Och vad leder utvecklingen till i förlängningen? Till exempel, vad betyder känslargument för undersökningar av fenomen i verkligheten? Vad betyder det för skapandet av ny kunskap? Och vilka slags framtida maktskiften får vi se?

Det andra ämnet rör våra arbetsplatser och arbetsmiljö. Det anknyter lite grann till våra tidigare seminarier om organisatoriska dialoger. Frågan som ställs är:

Ska det vara roligt att gå till jobbet?

Det kan låta som en dum fråga. Vem vill inte det. Men hur är det ställt med arbetsglädjen på våra arbetsplatser idag? Inte minst inom många väldfärdsyrken anges arbetsmiljön och trivseln som viktiga faktorer i arbetet och brist på grund för att folk slutar i t ex vård och omsorg. Och inom den nya gig ekonomin är det inte bättre.

Redan de gamla tänkarna reflekterade över arbetets värde i människans liv. Från Mosebokens (och Luthers) tal om att arbeta i sitt anletes svett till Marx syn på arbete som en grund för att få våra mänskliga behov tillfredsställda. Aristoteles ansåg att "Allt arbete som man får betalt för suger ut och bryter ner själen" och Voltaire sade att "Arbetet är förnöjsamhetens fader" . Antonovsky talar i sin modell (KASAM) för hälsa i arbetet – begripligt, hanterbart och meningsfullt. Undersökningar om vad som får oss att trivas på arbete har som topplaceringar oftast klara, tydliga och utvecklande

arbetsuppgifter och ett tillitsfullt socialt klimat mellan chefer och medarbetare. Lönen t ex kommer ofta längre ner på listan. Vi har således ganska goda kunskaper om vad som ger arbetsglädje samtidigt som vi brottas med vårt Lutherska arv. Vi kan ju också fundera när vi själva upplevde arbetsglädje i vårt eget arbetsliv.

Har förutsättningarna för att skapa arbetsglädje i dagens arbetsliv ändrats? Handlar det om resurser, styrsystem, arbetsorganisation, chefer eller.....?

Det tredje ämnet rör värderingar. Med en blinkning till Peter Tillbergs klassiska bild av en skolklass kan man ställa frågan

Är du värdefull, lille vän?

Vi vill alla känna oss värdefulla. Vi vill bli sedda och lyssnade på. Vi vill bli respekterade för våra beteenden och våra **värderingar**. Hemma och på arbetsplatsen. Så frågan är: hur kan jag göra mig värdefull? Finns det ett sätt att göra mig sedd, lyssnad på och respekterad? Hur kan jag bidra till att alla på min arbetsplats känner sig värdefulla?

En utmaning är att klara ut vilka värderingar jag har och hur jag hanterar dem gentemot andra. En tanke är att du blir värdefull om du är tydlig med dina värderingar.

En arbetsplats känns värdefull om alla har redovisat sina värderingar om vad som är viktigt i arbetsmiljön.

Så hur skapar vi värdefulla arbetsplatser? Ett sätt är att alla får ta ställning till vilka värderingar de anser särskilt viktiga på jobbet och redovisa det, t ex på ett arbetsplatsmöte. Det man kommer överens om kan sedan översättas till beteenden som man sedan kan proklamera och följa upp.

I teamträning arbetar man numera med att klargöra förväntningar på en god arbetskamrat. Vad gör denne värdefull?

Hur ska värderingarnas innehåll bestämmas?

Ett sista ämne rör sociala företag, och är till del ett utflöde av förra årets OPEN om civilsamhället och Monica Hahnes tankar och idéer kring möjligheterna med sociala företag. Under 2000-talet börjar en del företag och organisationer att profilera sig som "sociala" (t.ex. Oxfam).

Är inte allt företagande socialt – egentligen?

Skulle det vara möjligt för ett företag att verka utanför ett socialt sammanhang, utanför ett samhälle? Själva idén att sälja tjänster och produkter till någon involverar ju den andre eller de andra. Företagsvärlden existerar inte ensamt i något slags solitært vacuum – men vi talar ofta om den som om den vore det, med en alldeles egen vokabulär. Till exempel får samma människa olika namn beroende på vilken roll han eller hon har mot företaget i en viss situation: kund, personal, arbetare, arbetslös, anställd, entreprenör, företagare, investerare... o.s.v. Dessa människor, det är vi det. Vi har ofta en familj, är alla födda av en mor och lever i stora samhällen.

Nuförtiden har vi en långtgående arbetsdelning och teknisk utveckling vilket innebär att det finns mycket specialkompetenser och att mycket arbete utförs av maskiner – som bygger vår välfärd! Att samordna allt detta, nog är väl det *socialt* företagande så det förslår?

Så, att betona det sociala, vad visar det på?

Det visar väl att företagandet på något sätt inte längre handlar om utbyte av varor och tjänster eller åtminstone inte bara det, det handlar om något annat också; något kommer i vägen, något som gör att det inte fungerar. Hur kan det annars komma sig att samtidigt som både efterfrågan och utbud finns så har man varken råd att köpa eller sälja. Till exempel att få hjälp med att måla om sitt hus eller laga teknisk utrustning samtidigt som den som är utbildad till det går arbetslös eftersom det inte går att leva på det husägaren skulle ha råd att betala. Eller när vårdköerna växer samtidigt som vårdplatser och personal dras ner. Förklaringen att *ingen har råd* är så självklart accepterad att ingen ifrågasätter värdemätaren av varorna och tjänsterna och vårt sätt att förhålla oss och därmed regelverken i skapat runt den. Pengarna.

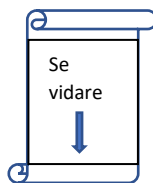
Istället lägger vi ofta skulden på skattesatserna och bidragen.

En växling mellan mål och medel?

Kan det vara så att uttrycket socialt företagande handlar om en (för-)växling av mål och medel? En reaktion mot att det inte är utövandet av efterfrågade tjänster och tillverkandet av efterfrågade produkter som är målet med företagandet? Ja, det kanske det egentligen aldrig har varit, åtminstone inte renodlat? De gamla brukspatronerna, grosshandlarna såg det kanske främst som ett sätt att tjäna pengar. Pengarna var målet, de hade aldrig utbytet av varor och tjänster som mål, de var medel. Det är de attityderna från den tiden till värdemätaren (pengarna) men även till människorna, som lever kvar i regelverken, ett feodalt förhållningssätt. Regelverk som hindrar företagare från att ha produkterna och tjänsterna som mål? Det är bankernas företagsidé där målet är att samla pengar och medlet är tjänsterna och produkterna, konsumenter och kunder – det är den som spridit sig i företagsvärlden och in även i landstingens, de statliga och kommunala organisationerna och regelverken. Men att det är först nu med gigantiska multinationella företag som verkar globalt – som baksidorna med det blir tydligt?

Eller vad tror du?

./.

Anmälan och praktikaliteter

Arrangörer

För dig som inte deltagit tidigare: Apertum är en ideell förening med syftet att med undersökande samtal få en dialog och ett lärande kring vad som händer i arbetsliv och samhälle. Du kan se mer på vår hemsida www.apertumopen.se

Vi som planerar och ordnar med dagarna gör det på vår fritid och utan ersättning. Ingen av oss är bosatt i Degerfors. Det betyder att vi är beroende av att de medverkande själva ordnar med boende och att vi inte kan serva med information på det sätt som man kan förvänta sig av kommersiella konferensarrangörer. Kontaktpersoner från föreningen är

- Per Tengblad, per.tengblad.pt@gmail.com tel.070-6518907
- Birgit Hansson, birgithansson2008@live.se tel. 0709-501748

Avgift

Deltagaravgiften är 500 kronor för hela OPEN. Den låga avgiften beror på att lokalen är sponsrad av en av medlemmarna. Avgiften avser att täcka kostnader för fika, en inledande gemensam middag på torsdag kväll, årsmötessmörgåstårta fredag kväll, lunch lördag. Alla som deltar betalar full avgift oavsett hur många dagar man deltar. Medlemsavgift i föreningen är 200 kronor per år och ingår i deltagaravgiften. Har Du redan betalt medlemsavgift betalar du således endast 500 kronor.

Anmälan

Det är öppet att anmäla sig fram till den 20 augusti. Tänk dock på att ju senare du bestämmer dig desto svårare kan det vara att få boende i närheten av Degerfors. Vi som ansvarar för planeringen av årets OPEN är också väldigt tacksamma om vi så tidigt som möjligt får veta hur många vi blir. **Anmäl dig till Per Tengblad, per.tengblad.pt@gmail.com eller betala in på bankgiro 376-9122 och ange ditt namn på inbetalningen.** För den som vill ha biljett till fotbollsmatchen mellan Degerfors och Sundsvall på lördag kväll anmäl er till Birgit (se kontaktuppgiften ovan).

Boende – boka tidigt!!

Var och en ordnar med eget boende och egen mat, utöver det som ingår i avgiften. Nedan finns en förteckning över tänkbara boenden med adresser och telefonnummer. Tänk på att veckorna innan är semestertider och att flera av ställena då kan ha semesterstängt. Har du inte ordnat rum innan semestern finns det risk att du blir utan.

Boendeinformation

OBS! Uppgifterna är från internet. En del uppgifter kan därför vara gamla. Var ute i god tid då det kan vara semesterstängt i augusti.

Lenas Bed and Breakfast Storgatan 12, 0586-130 50.

Solgårdens Bed & Breakfast Högbergsgatan 1, 0586 – 42200. Båda ligger centralt i samhället. Hette tidigare Degerfors Bed & Breakfast.

Degernäs Camping Ligger vid golfbanan alldeles nära Degerfors, 0586- 449 99. De hyr ut stugor i varierande prisklasser, antal bäddar och standard. Läs mer på: <http://www.degernascamping.se/>

Åtorps vandrarhem En och en halv mil söder om Degerfors, 0586-730 445. Öppet hela året. Kostnad cirka 225 kr/natt + 50 kr/person för sänglinne om det önskas. Läs mer på:
<http://www.atorpsvandrarhem.n.nu/>

Övrigt Det finns även andra boenden i området, bland annat flera hotell i Karlskoga, en dryg mil bort (eller på cirka 12 minuters bilavstånd). Du hittar dem på www.eniro.se eller www.hitta.se.

Vill du veta mer om Degerfors? se www.degerfors.se

Vill du veta mer om Bruksgården? <http://degerforsaren.se/index.php/bruksgarden>

./.